

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 105 fra folketingsåret 2002-03 (se Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 6839 og tillæg A, side 4483 og 4485).

Med lov nr. 361 af 6. juni 2002 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven blev der bl.a. gennemført en ny regel om såkaldt starthjælp til personer, der ikke har boet i Danmark i sammenlagt 7 år af de sidste 8 år. Introduktionsydelsen til udlændinge omfattet af integrationsloven blev samtidig ændret således, at den svarer til satsene for starthjælp. Der henvises til lovforslag nr. L 126, folketingsåret 2001-02, 2. samling, (se Folketingstidende 2001-02, 2. samling, forhandlingerne side 3951, 7088 og 7850, tillæg A side 4092 og 4124, tillæg B side 1358 og 1649 samt tillæg C side 668). Reglerne er siden ændret med lov nr. 1040 af 17. december 2002, jf. lovforslag nr. L 89, folketingsåret 2002-03, (se Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 1449 og 2383 samt tillæg A side 2019 og 2026).

Forslaget om afskaffelse af starthjælpen har fået fornyet aktualitet med Integrationsministeriets egen undersøgelse, som dokumenterer, at starthjælpen ikke virker efter hensigten. Men på trods af undersøgelsen fra sit eget ministerium fastholder integrationsminister Rikke Hvilshøj, at starthjælpen virker. Samtidig viser nye tal fra Danmarks Statistik, at kommunerne i meget høj grad bedømmer, at starthjælpen ikke udgør et tilstrækkeligt levestandardgrundlag, idet 2/3 af modtagerne af starthjælp modtager yderligere økonomisk hjælp fra kommunen.

Starthjælpen har flere gange været genstand for international kritik og beskyldninger om at være konventionsstridig. Hver gang har regeringen afvist denne kritik trods det eksplicite løfte om at ville overholde alle internationale konventioner. For et land, der historisk har spillet en meget loyal og konstruktiv rolle i FN, og som nylig har fået en plads i FN's sikkerhedsråd, er det decideret pinligt ikke at ville leve op til de konventioner, Danmark har tiltrådt, og at enhver form for kritik af den danske praksis blankt afvises.

Starthjælp er i strid med flygtningekonventionen. UNHCR har således gjort det klart, at den danske starthjælp – i lighed med introduktionsydelsen, som var gældende under den forrige regering – er konventionsstridig. Danmark har selv, med underskriften på flygtningekonventionen, bedt UNHCR om at overvåge flygtninges rettigheder i Danmark. Derfor er kritikken legitim og alvorlig. Den danske regering bør følge den tidligere regerings eksempel og opgive sin illegitime lovgivning, sådan som UNHCR allerede i sit høringssvar til loven benævnte den.

For at loven ikke skulle være i strid med flygtningekonventionen, måtte alle flygtninge få arbejde. Det gør imidlertid kun ca. 10 pct. Den anden mulighed er, at kommunerne gav flygtninge ekstra ydelser, så de kom op på et niveau svarende til kontanthjælpen.

Flygtningekonventionens artikel 23 siger desuden: »Med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse skal de kontraherende stater indrømme flygtninge, der lovligt bor indenfor deres område, samme behandling som deres egne statsborgere.« Flygtninge skal således ligestilles med danske borgere. Der er derfor ingen tvivl.

Siden de nye regler om starthjælp trådte i kraft den 1. juli 2002, har det – efter forslagsstillernes opfattelse ikke overraskende – vist sig, at de personer, der er henvist til at klare sig for starthjælpen, har overordentlig svært ved det. Det giver naturligvis først og fremmest store problemer for dem selv, men det er heller ikke helt problemfrit for de kommuner, de bor i. Dette har nu været diskuteret i Folketinget ved adskillige lejligheder, herunder ved behandlingen af beslutningsforslag nr. B 110, folketingsåret 2003-04, 1. samling, (se Folketingstidende 2003-04, 1. samling, forhandlingerne side 6194 og tillæg A side 4853 og 4855) og beslutningsforslag nr. B 31, folketingsåret 2003-04, 1. samling, (se Folketingstidende 2003-04, forhandlingerne side 2706 og tillæg A side 1513 og 1517). Ikke desto mindre kan vi konstatere, at problemerne med starthjælpen består: